

Brigita Rupar,
odgovorna urednica

Uvodnik

Marca letos nas je presenetila pandemija koronavirusa, ki je temeljito posegla v naše življenje in prisilila šole, da so zaprle svoja vrata za dolgih sedem tednov. Učitelji in svetovalni delavci so v tej situaciji pokazali izredno veliko samoiniciativnosti, iznajdljivosti in poguma pri »daljinskem« vzpostavljanju stikov z učenci in mladostniki. Ta izkušnja je ponovno utrdila že znano dejstvo, da ima šola izjemno socializacijsko vrednost za odraščajoče ljudi. Prevečkrat se poudarja zgolj doseganje učnih ciljev. Zaprtje šol, odsotnost socialnih interakcij, stikov otrok in mladih s sovrstniki ter učitelji pa so zelo jasno pokazali, da je socialno čustveno učenje še kako pomembno za normalen razvoj. Takšnega učenja pa na daljavo ni mogoče uresničevati.

V pričujoči številki imamo tri članke na to temo. Anica Mikuš Kos opozarja, da je ta situacija dober učni trenutek za sistemsko razvijanje prostovoljstva v šolah, kolegica iz šole opisuje, kako si je organizirala delo v tem času, na zavodu za šolstvo pa smo svetovalke prek spletne učilnice poskušale po svojih močeh podpirati prakse v šolah; v reviji lahko preberete kratko poročilo o teh aktivnostih.

Dobro razvite socialne čustvene kompetence so bistvene za pozitiven razvoj in uspešen napredek mladih ljudi v šolskem sistemu in življenju nasploh. Med strokovnjaki in v zadnjem obdobju tudi med laično javnostjo se povečuje zavedanje, da je treba te kompetence integrirati v šolski kurikulum. V projektu ROKA v ROKI so prek celostnega pristopa, v katerem so vključili celotne šolske skupnosti, preizkušali program za razvijanje teh kompetenc. Raziskovalci so med drugim v priporočila zapisali tudi, naj bi bile vsebine socialno čustvenega učenja vključene v učne in vzgojne načrte, kar bi precej pripomoglo k temu, da bi jih bili mladostniki deležni.

Avtorica članka o selektivnem mutizmu je psihologinja in mama otroka s tovrstno težavo. Strokovno in hkrati razumljivo predstavlja dokaj redko čustveno anksiozno motnjo, ki je velika ovira za otroke pri njihovem socialnem in intelektualnem funkcioniranju in izziv za vse, ki se srečujejo in delajo z njimi. Ob mitih in resnicah osvetli vzroke in značilnosti verbalnega neodzivanja, s primeri, uporabnimi v šoli in doma, pa pojasni ključna terapevtska načela desenzibilizacije. Avtorica poudarja zgodnje intervence ter sodelovanje z usposobljenimi terapevti, saj pedagoški delavci običajno nimajo dovolj strokovnega znanja.

Na Osnovni šoli Ivana Cankarja v Ljutomeru posebno pozornost posvečajo učencem, ki živijo v nespodbudnem okolju in imajo zaradi tega učne in druge težave. Oblikovali so delavnice za razvijanje samopodobe ter za krepitev fine motorike, motivacije in socialnih veščin.

V rubriki V branje si lahko preberete recenzijo monografije o konceptualnih podlagah ter kompetencah pedagoga kot posebnega strokovnjaka za razvojno in svetovalno delo v pedagoških institucijah. Monografija, ki je izšla na Hrvaškem, je pomembno delo, ki bo prispevalo k razvoju stroke šolske pedagogike. Posebno poglavje je namenjeno analizi stanja in idejam za praktično delo.

Na koncu objavljamo kratek prispevek v spominu pokojnemu Benjaminu Jurmanu, ki je pomembno vplival na razvoj svetovalne službe v osemdesetih letih prejšnjega stoletja in skupaj s Francem Pedičkom postavil temelje za znanstveno podprto delo svetovalnih delavcev.

Brigita
Rupar